

Besøksordning på Trandum Årsrapport 2018

Frivillige fra besøksordningen ifm. julefest på Trandum 2018

Foto: Linn-Therese Gjervoldstad

Bakgrunn

Røde Kors har siden januar 2010 drevet en besøksordning på Trandum utlendingsinternat, og er, sammen med Frelsesarmeens "Safe Way home-prosjekt", eneste organisasjon som jevnlig besøker internatet. Røde Kors sitt mandat bygger på at vi er en humanitær, uavhengig og upartisk organisasjon. Formålet med besøksordningen er 1) å avhjelpe sosial isolasjon og tilby de internerte medmenneskelig kontakt utover den de får gjennom de ansatte ved internatet og 2) tilby Røde Kors' oppsporingstjenester til de internerte. Røde Kors har fått tilbakemeldinger fra både internerte og ansatte om at besøksordningen er høyt verdsatt. Besøksordningen er forankret i en samarbeidsavtale mellom Røde Kors og PU signert 30. mai 2013.

Utlendingsinternatet på Trandum er et lukket internat for utlendinger som skal utsendes fra Norge. Internatet ble åpnet i juli 2004, og driftes av Politiets Utlendingsenhet (PU). Interneringen reguleres av Utlendingsloven § 106 første ledd, jf. § 107, og de internerte består i hovedsak av to grupper; utlendinger som «*neker å oppgi sin identitet*» eller hvor det er «*skjellig grunn*» til mistanke om at utlendingen «*oppgir falsk identitet*» (Utlendingsloven § 37 sjettede ledd), og utlendinger som har blitt pågrepet og fengslet dersom det er «*nødvendig for å sikre iverksetting*» av utvisning eller hvis utlendingen «*ikke gjør det som er nødvendig*» for å fremvise gyldig reisedokument (Utlendingsloven § 41 femte ledd). I tillegg har det oppholdt seg utlendinger på internatet i kortere perioder, etter eget ønske, i påvente av hjemreise.

Besøk og frivillige

Akershus Røde Kors hadde i 2018 en prosjektleder i 100 % stilling, som har ansvar for den daglige drift av aktiviteten. Siden oppstart av aktiviteten har det blitt gjennomført over 375 besøk til over 5000 internerte, med det formål å avhjelpe isolasjon og ensomhet.

I 2018 var det berammet 81 besøk til Trandum, av disse ble 76 gjennomført.

Ved oppstart våren 2018 hadde besøksordningen rundt 40 aktive frivillige som besøkte Trandum åtte ganger i måneden. Aktiviteten hadde, for første gang siden oppstart, en stabil frivillig-gruppe gjennom mye av året, noe som medførte at det ikke var nødvendig med rekruttering i 2018. Mot slutten av året sluttet elleve frivillige og syv tok permisjon. Ved årsslutt var det 30 aktive frivillige.

Røde Kors økte høsten 2017 antall besøk til Trandum fra syv til åtte i måneden. Økningen i antall besøk har medført besøksordningen en større sårbarhet, da man nå mer enn tidligere er avhengig av å ha et stabilt høyt antall frivillige. Røde Kors vil rekruttere nye frivillige til aktiviteten i 2019.

Målgruppe, hensikt og statistikk

I 2018 ble 3070 personer internert på Politiets utlendingsinternat på Trandum. PU uttransporterte 5070 personer i løpet av året. Måltallet for antall uttransporter i 2018 var 7500 personer.

Besøksordningen til Trandum har som mål å besøke internerte på Trandum, spesielt de langtidssittende mennene, kvinnene samt familieavdelingen og enslige mindreårige. De langtidssittende har vært på Trandum tre uker og lengre. Statistikken fra PU viser at dette i 2018 gjaldt 353 personer,

352 færre enn i 2017. På familieenheten ved Haraldvangen i Hurdal ble 30 familier internert, av disse var følgende innsettelse av barn:

- 53 innsettelser på under ett døgn
- 12 innsettelser på 1-3 døgn
- 1 innsettelse på 10 døgn

Seks enslige mindreårige ble internert i 2018. Av disse var det:

- 3 innsettelser på under 1 døgn
- 2 innsettelser på 1-3 døgn
- 1 innsettelse på 10 dager

Politiet gjør oppmerksom på at en familie kan ha vært internert på familiesenteret flere ganger, likeså personer ved Politiets utlendingsinternat og at tallene inkluderer personer som blir talt mer enn en gang.

Aktiviteter

Aktivitetstilbudet ved Trandum er videreutviklet ytterligere det siste året. Tidslinjene ble i 2017 utformet slik at alle kvinner og langtidsinternerte menn får tilbud om fem dagers regelmessig aktivitet ved aktivitetssenteret og i aktivitetshallen. På fredager er det påmeldingsaktiviteter i form av turneringer (vår og sommer) og matlagingsgrupper (hele året). Inne på avdelingene er det muligheter for brettspill, kort, puslespill og bøker. Ved kvinneavdelingen har man laget en grønnsakshage. Siden 2017 har det blitt gjennomført kurs og modulbasert læring i samarbeid med Akershus Fotballkrets. Internerte som har fullført kurset og bestått får tildelt vitnemål på at de har kunnskap til å trene barn i alderen 6-12 år. Norges Musikkhøgskole gjennomførte dessuten i 2018 en firedagers workshop med hovedfagstudenter og internerte ved Trandum. Sammen utforsket de musikk og rytmer, spiste og var ute sammen.

Røde Kors og PU har ved flere anledninger diskutert muligheter for økt samarbeid for å utvide aktivitetstilbudet ved internatet. Våren 2018 ble det satt opp et førstehjelpskurs for langtidsinternerte. Elleve internerte og tre ansatte gjennomførte kurset.

Sensommeren 2018 arrangerte Røde Kors grillfest på Trandum for første gang. Arrangementet var et tett samarbeid med aktivitetsledere og ansatte ved Trandum og ble veldig godt mottatt. Til festen stilte 16 Røde Kors' frivillige fra besøksordningen og grillte burgere til opp mot 70 langtidsinternerte menn under blå himmel på uteområdet. Frivillige, internerte og ansatte spilte volleyball og stemningen var god. I desember gjennomførte Røde Kors dessuten den årlige julefesten for langtidsinternerte menn og kvinner, serverte god mat og kaker, hadde quiz, pakkelek og sosialt samvær. Til festen stilte 15 frivillige. Begge arrangement fikk positiv omtale på politiets intranett.

Røde Kors frivillige, grillfest Trandum 2018.

Foto: PU

Frivillige gjennomførte våren 2018, etter henvendelse fra aktivitetslederne angående behov for puslespill, en intern innsamlingsrunde. Røde Kors henvendte seg dessuten til andre frivillige i distriktet gjennom vår facebook-side og distriktsinfo og kontaktet butikken ARK for å oppmuntre til bidrag. Engasjementet førte til at PU mottok 20 puslespill til de internerte.

Røde Kors' tilbud gir de internerte et viktig avbrekk, hvor de kan kommunisere fritt med en nøytral og utenforstående part. Røde Kors' kontaktperson på Trandum, Arnvid Solnørdal Sandvik, sier følgende om besøksordningen: «De frivillige besøksvennene fra Røde kors tilbyr innsatte ved Trandum besøk av et medmenneske som ikke er betalt for å snakke med dem og som har valgt å bruke egen fritid på besøket. Samtalene er fortrolige og kan for noen være den eneste kontakten de har med verden utenfor og som ikke består av profesjonelle fagpersoner. For mange vil den regelmessige kontakten som tilbys være et viktig og positivt innslag i hverdagen. Vi ser at tilbudet ofte er spesielt viktig for de som blir værende på Trandum over tid.»

Struktur av frivillige og rutiner rundt besøkene

De frivillige ble fra høsten 2015 delt inn i faste grupper, med faste besøksdager og en ansvarlig gruppeleder på hver gruppe. Før 2015 ble alt arbeid knyttet til besøksordningen koordinert av ansatt tilrettelegger. Etter omorganiseringen har gruppelederne fått ansvar for koordinering av besøk og kommunikasjon med de frivillige i gruppen, i tillegg til at de er ansvarlige for å lede debrief etter besøk og skrive besøksnotat.

Omstruktureringen av frivillige inn i grupper fungerer veldig godt og det er etablert gode rutiner for gjennomføring av aktivitet. Gruppestrukturen bidrar til et bedre frivillighetsmiljø blant de frivillige. Ved å tilhøre en egen gruppe med en fast gruppeleder etableres det en større tilknytning til de andre frivillige i gruppen, noe som medfører økt trivsel og en vilje til å forbli i aktiviteten over tid. To gruppeledere trakk seg i 2018 og ble erstattet av nye. Aktiviteten har pr. nå syv gruppeledere.

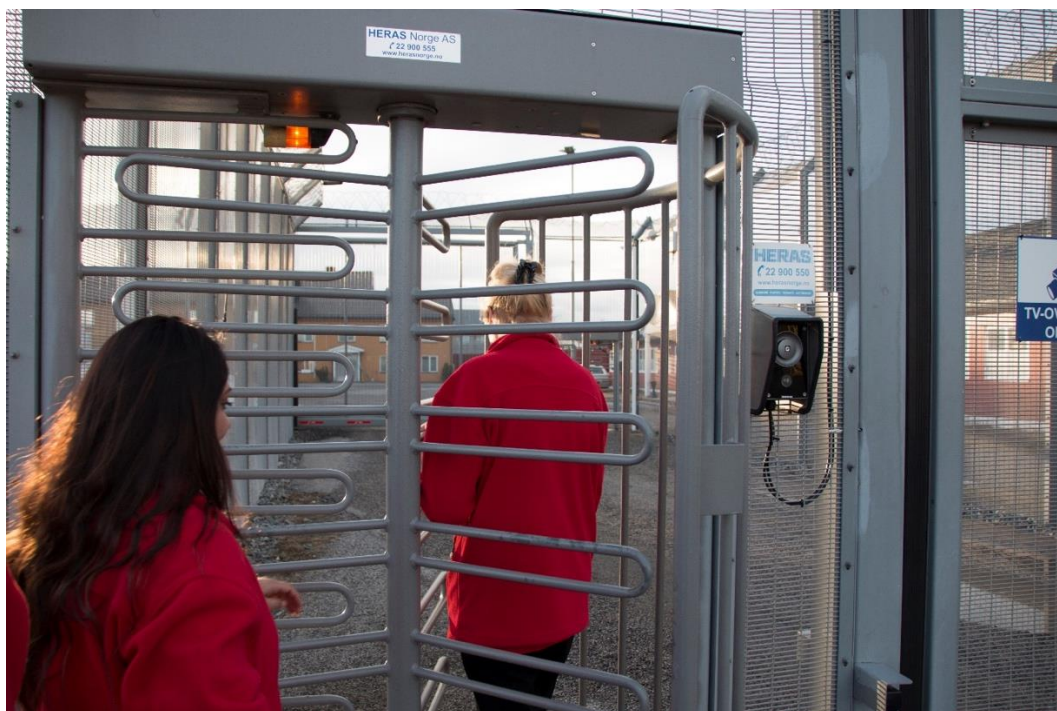
Ansatt prosjektleder plikter å følge opp gruppelederne, motivere og bistå, skape god kommunikasjon og gi faglig og administrativ støtte. Alt annet arbeid knyttet til aktiviteten, som rekruttering,

synliggjøring av aktiviteten, kontakt opp mot Trandum, mot PU og andre eksterne aktører, frivillighetspleie og kompetanseheving ligger hovedsakelig hos prosjektleder.

Alle frivillige følger instruksjer nedsatt av Røde Kors for denne aktiviteten. På Trandum henger oppdaterte lister på hvem som er godkjente besøksvenner, og alle frivillige viser ID-kort i vaken og bærer Røde Kors-uniformering ved gjennomføring av aktiviteten. På aktivitetssenteret henger informasjonsplakater om hva Røde Kors gjør på Trandum og oversikt over hvilke dager frivillige kommer. Informasjonsplakatene finnes på fem språk. Denne informasjonen deles også skriftlig og muntlig til kvinneavdelingen. Informasjon rundt besøkene finnes også på informasjonskanalen på tv-ene som er plassert på alle rom.

Organisering av besøk og tilgang til internerte

Røde Kors besøker internerte åtte ganger i måneden fordelt på to besøk per uke (mandag og onsdag, tirsdag og torsdag). Besøkene er tilrettelagt i tett samarbeid med aktivitetslederne på Trandum og følger tidslinjen på stedet. I 2018 foretok PU mange endringer på internatet på grunn av et vedvarende lavt antall internerte. Ansatte ble omplassert innad i PU, avdelinger på Trandum ble stengt og grupper av internerte ble overført til nye avdelinger. Situasjonen var til tider preget av stor variasjon og uforutsigbarhet, noe som påvirket besøkmønsteret til Røde Kors. Enkelte besøk måtte avlyses, grunnet stengte avdelinger, andre fikk kortere besøksstid. Besøksstiden ble i denne perioden forkortet med en halv time – fra kl. 18.00-20.00 til kl. 18.15-19.40 - noe som har vedvart ut året. Frivillige uttrykte i denne perioden stor frustrasjon over mangelfulle rutiner som gikk utover besøk. Tilbakemeldinger fra frivillige på de mange endringene var at det gikk utover motivasjonen. Mange uttrykte at reiseveien til Trandum i tillegg oppleves som lang for et besøk på kun en og en halv time, til tider kun en time og et kvarter på grunn av venting i mottak. Situasjonen forbedret seg etter at man i mai lukket ned Modul 2 og på nytt innførte en mer stabil aktivitetsoversikt.

Frivillige inn porten til Trandum

Foto: Thea Rabe, Mediaseksjonen, Røde Kors

Frivillige berettet samtidig at det høye antall ansatte og Røde Kors' besøksgruppe til tider ble vurdert som overdimensjonert i forhold til antall internerte. Spesielt gjaldt dette ved besøk til kvinnene i aktivitetshallen hvor Røde Kors enkelte ganger stilte med full gruppe (5-6 frivillige) og traff 2 kvinner og 2-3 ansatte, i tillegg til besøk på aktivitetssenteret hvor Røde Kors kun traff en herreavdeling. Røde Kors delte tilbakemeldingene fra de frivillige med PU og etterlyste bedre ressursbruk av de frivilliges kompetanse og tid, slik at Røde Kors' tilstedeværelse kunne komme flest mulig internerte til gode. PU viste i den forbindelse til utfordringer knyttet til logistikk og behovet for en tidslinje på internatet som vanskeliggjorde en fleksibel løsning.

Røde Kors har gjennom hele året hatt god kommunikasjon med aktivitetslederne og sammen har man jobbet for å finne gode løsninger. Under den store endringsprosessen på vårparten erstattet man en del avdelinger som skulle møte Røde Kors frivillige på aktivitetssenteret, men som var blitt stengt, med andre avdelinger, slik at besøk kunne gjennomføres. Lister ble lagt ut på avdelingene med tilbud om en-til-en-samtaler med Røde Kors' frivillige og det ble tilrettelagt for samtale med enkeltpersoner på besøksrom. Røde Kors fikk i tillegg tilsendt oversikt over hvilke avdelinger som skulle besøkes fra gang til gang.

Opplæring og oppfølging av frivillige

For besøksordningen på Trandum er det satt et særskilt krav om at alle frivillige skal ha gjennomført kursing hos Røde Kors og hos PU før oppstart i aktivitet. Kurset hos Røde Kors blir gjennomført av Nasjonalkontoret ved Enhet for humanitære verdier og folkerett, som gjennomgår retningslinjene til Røde Kors, verdigrunnet, taushetsplikten og dilemmatrening. Hos PU får de frivillige en omvisning på Trandum, presentasjon av internatet samt gjennomgang av sikkerhetsrutiner på stedet. Alle nye frivillige er pålagt å ta begge kurs, og de som har vært med i lengre tid får også mulighet til å være med for faglig påfyll.

Tre hovedkurs er obligatoriske for alle i Røde Kors (1) Førstehjelp (5 timer), Psykososial Førstehjelp (3 timer) og Introduksjon til Røde Kors (3 timer). Kursene må gjennomføres innen ett år etter oppstart. Røde Kors innførte i 2018 krav om at Røde Kors' Oppsporingstjeneste og påbygning i psykososial førstehjelp blir obligatoriske kurs for frivillige tilknyttet besøksordningen fremover, i tillegg til Temakurs besøksordning. I løpet av 2018 ble samtlige frivillige, unntatt to, opplært i Oppsporingstjenesten. En mindre utvalgt gruppe frivillige, deriblant noen gruppeledere, tok påbygningskurset i psykososial førstehjelp. Tilbakemeldingen var at innholdet i det nasjonale kurset er for generelt for frivillige på Trandum. Røde Kors vil fremover jobbe med å tilpasse innholdet i påbygningskurset til aktiviteten på Trandum.

Røde Kors etterstreber å legge til rette for at de frivillige får nødvendig kompetanseheving og faglig tyngde for å kunne utføre oppgaven som besøksvenner best mulig. I løpet av 2018 ble det, på grunn av de nye kravene om kurs i Oppsporingstjenesten og påbygning psykososial førstehjelp, kun satt opp én fagsamling da mange samlinger gikk til opplæring og kurs. Samlingen som ble arrangert i 2018 handlet om menneskehandel og tiltaket "Rett til å bli sett" i Oslo Røde Kors.

To gruppeledere og prosjektleder dro i desember på studietur til Kållerød forvar utenfor Gøteborg. Turen bestod av et møte med Svensk Røde Kors og frivillige tilknyttet besøksordningen i Gøteborg, samt et møte med en jurist fra Migrationsverket og omvisning på Kållerød forvar. Møtet med svensk

interneringspraksis var interessant og ga nye perspektiver med tanke på alternativer til norsk praksis. En egen intern rapport er skrevet fra turen.

Røde Kors i Norge deltar aktivt i internasjonale nettverk for Røde Kors-foreninger som jobber med temaet internering av migranter. Prosjektleder deltok i september på europeisk workshop om internering i København, Danmark. Dette var den tredje europeiske workshopen og var et samarbeid mellom Danske Røde Kors, Svensk Røde Kors og ICRC. Med på workshopen var ansatte fra nasjonalforeninger i Røde Kors i Europa som jobber med internering av migranter som tema.

Røde Kors er opptatt av å legge til rette for et godt frivillighetsmiljø blant de frivillige på Trandum, både faglig og sosialt. Flere møtearenaer medfører bedre kjennskap og tilknytning til resten av gruppen, noe som igjen øker trivselen og gjør at personer ønsker å bli i aktiviteten over tid. Det ble satt opp tre sosiale samlinger for frivillige: Etterjulsfest med middag og teater, hagefest hos en frivillig og en musikal-opplevelse.

Samarbeidsmøter mellom Norges Røde Kors og PU

Røde Kors har jevnlig dialog med PU på ulike nivå angående besøksordningen. Det var satt opp fire samarbeidsmøter mellom Norges Røde Kors og PU i 2018, hvorav tre ble gjennomført. Med på møtene var representanter fra Norges Røde Kors, kontaktperson og aktivitetsledere på Trandum, representanter fra ledelsen og frivillige fra Røde Kors. På møtene hadde man dialog rundt familiesenteret ved Haraldvangen og opprettelsen av Røde Kors' besøksordning på stedet, stenging av Modul 2 og overføring av kvinner, redusert besøkstid pga. tidslinjen, tilgang til korttidsinternerte, tilgang til avdelinger i tillegg til aktivitetssenter, forskerrapport fra Global Detention Project og planlegging/gjennomføring av grill- og julefest.

Det ble også gjennomført et høynivåmøte mellom PU-sjef sentralt og generalsekretær i Norges Røde Kors i 2018 i forbindelse med lanseringen av rapporten "Harm reduction in immigration detention, a comparative study". Generalsekretæren tok opp blant annet 1) rapporten, 2) samarbeidsavtalen og 3) videreutvikling av besøksordningen, heriblant muligheten for å få tilgang til kvinne- og herreavdelingen i tillegg til sikkerhetsavdelingen.

Ressursgruppe Trandum og synliggjøring av besøkstjenesten

Fagrådet for Trandum valgte i 2018 å la seg omdøpe til ressursgruppe Trandum. Gruppelederne utgjør ressursgruppen, i tillegg til representant fra distriktsstyret og prosjektleder. Ressursgruppen er underlagt distriktsstyret i Akershus Røde Kors og er en rådgivende og koordinerende gruppe mellom styret i Akershus Røde Kors og de frivillige i aktiviteten på Trandum. Ressursgruppen har blant annet et medansvar for lokal drift og videreutvikling av ordningen, både praktisk, strategisk og faglig.

Ressursgruppen avholdt i 2018 fire ordinære møter. Gruppen har blant annet vært involvert i planleggingen og gjennomføringen av fag- og sosiale samlinger, frivillighetsoppfølging, planlegging og gjennomføring av grill- og julefest ved Trandum, evaluering av påbygningskurset i psykososial førstehjelp, oppstart av besøksordning på familieenheten ved Haraldvangen i Hurdal, evaluering av besøksnotat, i tillegg til gjennomføring av studietur til internatet Kållered i Gøteborg. Gruppen fikk i 2018 to nye gruppeledere. Gruppen består av stabile og engasjerte personer som tar ansvar og

involverer seg i arbeidet. Distriktsstyret blir holdt løpende orientert om alt arbeid i ressursgruppen gjennom distriktsstyrets representant i gruppen og rapportering til distriktsrådet.

Ressursgruppen er dessuten opptatt av synliggjøring av besøksordningen. En gruppeleder holdt et innlegg om besøksordningen på Trandum i forbindelse med lanseringen av forskerrapporten "Harm reduction in immigration detention, a comparative study". Generalsekretær i Røde Kors, Bernt G. Apeland, informerte i den forbindelse om rapporten på nyhetene i tillegg til en kronikk i Aftenposten. Saken ble også omtalt i Romerikes Blad. Bilder og tekst fra både grill- og julefesten på Trandum ble også lagt ut på distriktets Facebookside og i distriktsinfo, i tillegg til at politiet delte det på sitt intranett.

Forskning

I handlingsplanen for 2017 ble det vedtatt at Røde Kors skal være en tydeligere talsperson for internerte personer og at en komparativ studie om internering i Norge sammenlignet med andre land i Europa skulle utformes. Det uavhengige forskningscenteret Global Detention Project (GDP) som er basert i Genève fikk oppdraget med å utforme studien. I februar 2018 var forskere fra GDP på besøk på Trandum sammen med representanter fra Norges Røde Kors. I oktober 2018 lanserte Røde Kors rapporten: "Harm reduction in immigration detention, a comparative study", skrevet av uavhengige forskere ved Global Detention Project i Genève (GDP). Rapporten sammenlignet norsk interneringspraksis med internering i Sveits, Frankrike, Tyskland og Frankrike, og avdekket at norsk praksis skiller seg ut på sentrale områder og bruker mer straffelignende metoder enn sammenlignbare internat i Europa. Rapporten fikk omtale i mediene.

Det ble gjennomført et møte mellom generalsekretær i Røde Kors og sjef for PU i forkant av lanseringen. Røde Kors vil også følge opp rapporten med relevante myndigheter i etterkant og håper at rapporten kan føre til dialog om positive reformer for internerte ved Politiets utlendingsinternat på Trandum.

Familieenhet ved Haraldvangen i Hurdal

I januar 2018 ble familieavdelingen ved Trandum offisielt avsluttet og ny familieenhet ved Haraldvangen i Hurdal ble åpnet. Røde Kors fikk omvisning av stedet våren 2018. Inntrykket er at Haraldvangen fremstår som et bedre alternativ for familier enn Trandum, med et mer sivilt preg hvor familiene blant annet kan gå fritt i leiligheten, møter ansatte i sivile klær, har tilgang til stor uteterrasse og ingen flystøy. Politiets utlendingsenhet har gjennom hele prosessen uttrykt at de ønsker Røde Kors' tilstedeværelse på enheten. En besøksordning ble opprettet våren 2018 med frivillige som står standby i tilfelle det er behov for besøk. Ingen ny samarbeidsavtale var nødvendig, da familieenheten er en underavdeling av Trandum. På grunn av korte opphold (24 timer) ved familieenheten ble Røde Kors ikke tilkalt på besøk i 2018.

Besøksnotat

De frivillige skriver besøksnotat etter hvert besøk. Etter endt besøk gjennomføres en debrief for de frivillige, hvor også vaktleder på Trandum, ifølge avtalen, kan komme med innspill/tilbakemeldinger. Praksisen med å involvere avsnitsleder kom på plass i 2017. Gruppeleder er ansvarlig for å samle tilbakemeldinger fra besøket og sende besøksnotatet til prosjektleder i Akershus Røde Kors. Det

nye besøksnotatet som ble utformet i 2017 ble tatt i bruk i 2018. Dette ble siden evaluert på slutten av 2018, tilført noen endringer slik at ny revidert utgave vil tas i bruk i 2019.

Røde Kors har ikke mandat til å føre tilsyn på Trandum. Det er likevel forståelse for at de frivillige kan og skal notere seg tilbakemeldinger fra internerte og refleksjoner rundt besøket. Dette kan i mange tilfeller handle om forhold som den internerte mener må bedres. Det følger av avtalen mellom Røde Kors og PU at hovedtrekk fra besøksnotatene kan bringes frem under de kvartalsvise samarbeidsmøtene. Ved andre, mer akutte bekymringer, skal disse formidles via prosjektleder i Akershus Røde Kors til Røde Kors' kontakt på Trandum. I 2017 utarbeidet Norges Røde Kors en egen mal for bekymringsmeldinger, i tillegg til et oppfølgingsskjema ved bekymringsmelding. Røde Kors sendte ingen bekymringsmeldinger til ledelsen ved internatet i 2018. Enkelt saker og bekymringer ble tatt opp på samarbeidsmøte med PU eller elektronisk/telefon.

Tilbakemeldinger om interne forhold

Besøksnotatene i 2018 har mange fellestrekk fra tidligere år. Internerte uttrykker kontinuerlig stor misnøye med forholdene på internatet og det som oppfattes som stor frihetsberøvelse. Temaer som gjentar seg er:

- tilbud og variasjon innen ernæring
- tilgang og oppfølging innen helse
- aktivisering og underholdning under lengre opphold
- manglende informasjon rundt egen sak
- lite ringetid, mye innlåsing og kort utetid
- tilgang internett og mobil
- livsgrunnlag etter retur

Situasjonen på Trandum i 2018 var preget av et langvarig lavt antall internerte sammenlignet med 2017, noe som førte til at avdelinger i løpet av året ble stengt og kvinnene ble overført til ny avdeling. Samtidig holdt antall ansatte seg relativt høyt mye av året. Ifølge besøksnotatene hadde ikke omstillingen noen umiddelbar og tydelig reaksjon blant internerte. Frivillige rapporterer i stor grad om rolig stemning på Trandum i 2018, både på herre- og kvinneavdelingen.

Røde Kors hadde mange møter med unge menn relativt kort tid etter ankomst til Trandum som sliter med søvnvansker og tunge tanker. Lite utetid og mye innlåsing plager mange og fører til stresshodepine og angst. Mangel på relasjon til andre internerte og lite kontakt med omverdenen gir en sterk følelse av ensomhet i den første fasen. Frivillige uttrykker bekymring for denne gruppen og beretter samtidig om enkelte ansatte som blir en del av miljøet og bidrar til god stemning i gruppen, noe som omtales som positivt.

Frivillig i møte med en internert på aktivitetssenteret

Foto: Thea Rabe, Mediaseksjonen Røde Kors

De frivillige beretter mye om de langtidsinternertes livssituasjon og beskriver internerte som har vært på Trandum over lenger tid som slitne. De uttrykker stor frustrasjon over forholdene, spesielt den store frihetsberøvelsen hva gjelder tilgang til internett, matlaging, innlåsing og utetid. De uttrykker sterkt at det er ikke noe å gjøre på Trandum og at ventetiden er lang og tung.

Besøksnotatene forteller også om mange møter med internerte som uttrykker at det er nedverdiggende å dra til lege/tannlege/rettssal iført håndjern, i tillegg til å bli kroppsvistert ved retur til Trandum. De foretrekker rettssak på Trandum fremfor å bli satt i celle og ført i håndjern til en rettssal utenfor internatet.

Frivillige uttrykker jevnt over bekymring for de internertes psykiske helse. De etterlyser bedre helseoppfølging av spesielt langtidsinternerte og sårbare unge som blir sterkt preget av oppholdet på Trandum. De rapporterer om både menn og kvinner som er redde og dypt bekymret for fremtiden, og er nedstemte og nedbrutte. De påpeker dessuten at mange internerte føler de blir behandlet som kriminelle.

Røde Kors har i mange år beskrevet en vedvarende misnøye fra vegetarianere over mattilbudet, så også i 2018. Vegetarianere gir tilbakemelding om at de går rundt sultne og at de ikke får nok mat under oppholdet. Saken ble tatt opp på nytt under et samarbeidsmøte med PU i 2018, som ga tilbakemelding om at vegetarianere får 750 gram målt opp under middagen, som alle andre, og viste til muligheten for brød og pålegg mellom måltidene.

Samarbeidet i 2018 har til tider vært krevende, da det lave belegget på Trandum har ført til omplasseringer i PU, noe som har medført at frivillige har truffet mange vikarer med manglende kunnskap om besøksordningen. Dette har medført en del ventetid, misforståelser og enkelte uheldige hendelser hvor frivillige ufrivillig har vært innelåst på aktivitetssenteret i opptil 20 minutter før de ble hentet. Erfaringene er tatt opp i samarbeidsmøter med PU. De frivillige gir samtidig tilbakemelding om hyggelige ansatte hos PU og at det vises en vilje til å finne løsninger.

Resultater 2018

Antall frivillige per 31.12.2018	<ul style="list-style-type: none"> • 37 (hvorav 8 i permisjon)
Rekruttering	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen rekruttering. Seks personer søkte på eget initiativ
Intervjuer	<ul style="list-style-type: none"> • 6 nye frivillige intervjuet
Opplæring	<ul style="list-style-type: none"> • 6 nye frivillige gjennomførte kurs hos PU og Folkerettsseksjonen • 30 opplært i Oppsporingstjenesten • 20 opplært i påbygningskurset psykososial førstehjelp • 1 fagsamling • 3 sosiale samlinger • Deltakelse på et internasjonalt møte i Røde Kors om internering og beskyttelse
Besøk	<ul style="list-style-type: none"> • 76 av 81 planlagte besøk gjennomført • 5 besøk avlyst grunnet for få frivillige
Møter med internerte (gjennomsnittlig)	<ul style="list-style-type: none"> • 1200 (tallet inkluderer flere møter med samme person)
Media	<ul style="list-style-type: none"> • Intervju i nyhetsmorgen på NRK Radio 31.10.2018 • Kronikk i Aftenposten høst 31.10.2018 • Artikkel i Romerikes Blad 01.11.2018
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektet finansieres av Norges Røde Kors

Kontaktpersoner

Elise Kaurin
 Programleder migrasjon
 Norges Røde Kors
 Telefon: 91 10 88 38
 E-post: Elise.Kaurin@redcross.no

Hildigunn Hauger-Dalsgard
 Prosjektleder Trandum
 Akershus Røde Kors
 Telefon: 45 01 08 29
 E-post: Hilhau@redcross.no